

Tidens ånd og tidens fylde

Jøder for Jesus lader sig bestemme af »tidens fylde« og ikke af »tidens ånd« og evangeliserer – her i Hyde Park i London.

Sydstatsbaptisterne i USA har i de sidste måneder måttet lægge ryg til mange drøje hug - både fra jødisk og kristen side. De er bl.a. blevet beskyldt for at være imperialister og talsmænd for en uacceptabel kristen hoverende attitude, som bomber forholdet mellem jødedom og kristendom tilbage til Middelalderen.

Grunden hertil er, at de ved sommerens konference fremkom med en udtalelse, hvor kirkens medlemmer opfordres til at bede »for det jødiske folks frelse«. I resolutionen hedder det, at man vil bruge energi og ressourcer på at proklamere evangeliet til det jødiske folk. Som begrundelse herfor citeres Kristi ord: »og i hans [Jesu] navn skal der prædikens omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslag. I skal begynde i Jerusalem« (Luk 24,47).

Udtalelsen fra sydstatsbaptisterne i USA er velgørende klar. Det er intet nyt i den. Den siger kort og godt, at vi som kristne har en forpligtelse også over for det jødiske folk. Det ville dog være forfærdeligt, hvis man som kristen ville arbejde for en kirke uden jøder - et fænomen som giver

associationer til nazisternes bestræbelser for en »judenrein« verden, en verden rensset for jøder.

Et af argumenterne, som er blevet fremført imod erklæringen, er, at den ikke er i overensstemmelse med »tidens ånd«, sådan som det skrives i bladet *Christians and Israel*. Det skal nok passe, men »tidens ånd« kan nu ikke afgøre det spørgsmål. For skulle man tage »tidens ånd« alvorligt, måtte man sige, at det heller ikke er i overensstemmelse med den, at der i dag kun skulle være to gudsfolk, jøderne og de kristne. Hvad med muslimerne? Og hvad med alle de andre folk, som af god vilje dyrker deres guder? »Tidens ånd« fordrer, at alle guder og alle frelsesveje er lige.

I stedet for »tidens ånd« er det langt bedre at orientere sig ud fra begrebet »tidens fylde«, som Paulus skriver om: »Men da tidens fylde kom, sendte Gud sin søn, født af en kvinde, født under loven, for at han skulle løskøbe dem, der var under loven, for at vi skulle få barnekår« (Gal 4,4-5).

Da tidens fylde oprandt, lød det på englenes læber til hyr-

derne på Betlehems marker: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren« (Luk 2,10-11).

I sammenhængen tænkes der med udtrykket »for hele folket« på det jødiske folk. Til det blev evangeliet først forkyndt. Og til det skal evangeliet fortsat forkyndes.

Et evangelium om Jesus, som ikke fortsat er gode nyheder for jøderne, er nemlig heller ikke gode nyheder for os andre.

Så enkelt er det!

kk-h

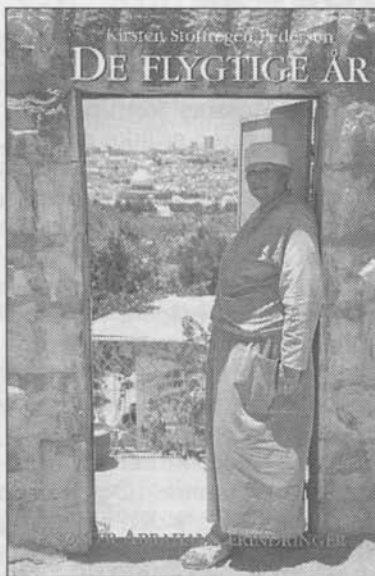
Søster Abrahams erindringer

Unitas Forlag har udgivet en fascinerende erindringsbog, skrevet af Kirsten Stoffregen Pedersen – eller Søster Abraham – bosat på Oliebjerget i Jerusalem og kendt af mange i Danmark – bl. a. gennem foredragsvirksomhed, ikon-udstillinger og dansk radio og TV.

Vi får en skildring af en københavnerpige, der véd, hvad hun vil, og i gymnasietiden konverterer til den katolske kirke og er fast besluttet på at blive nonne efter sin studentereksamen, hvilket hun også bliver. Men vi får også en skildring af en kvinde, som oprøres over forholdene i fx klosteret i Vadstena og bryder op, indtil hun finder sit blive sted i Jerusalem fra midten af 60'erne – dog lagt fra uden fast bopæl og problemer. Hun følger sin overbevisning og er grundfæstet i sin tro på Gud. »Todo es nada. Dios solo basta«, dvs.: Altsammen er ingenting. Gud alene er nok.

Basta!

Uden foragt, men med indignation og harme, møder vi også en kvinde, som i sig har noget rødstrømpeagtigt,

og som – hvis hun ikke var blevet nonne – velsagtens i dag havde siddet som professor på et universitet. Med alle de sprog og akademiske færdigheder, Søster Abraham behersker, ville den vestlige universitetetsverden have ligget åben for hende.

Hun valgte at bruge sine flygtige år anderledes.

Stærkest for undertegnede står de mange vidnesbyrd om, at Søster Abraham har

*Kirsten Stoffregen Pedersen,
De flygtige år –
Søster Abrahams erindringer,
Unitas Forlag 1996,
192 sider, pris kr. 175,
Forhandles også
gennem Forlaget Savanne*

taget sig tid til det enkelte menneske – og har hjulpet mange på vej – også selv om det gik på bekostning af egne skrivelser eller ikonmaling, dvs. egen karriere.

Nedenfor bringer vi hendes skildring af, hvordan hun oplevede sin fars sygdom, død og begravelse på afstand – en oplevelse, som hun vender tilbage til et par andre gange i bogen, selvkritisk og kirkekritisk.

kk-h

Jeg er aldrig holdt op med at harmes over...

Det er forår 1954. Et par måneder tidligere har Kirsten Stoffregen Pedersen aflagt de første løfter som birgittinernonne i klosteret i Vadstena. Hendes far og bror, Lauge, overværede dette. Herefter skriver Kirsten Stoffregen Pedersen:

Så rejste de tilbage til Danmark.

En morgen tidligt på foråret kom moder Mechtildis ind i min celle med et åbent brev i hånden. Hun så meget alvorlig ud, og jeg vidste straks, hvad hun havde at fortælle mig. Jeg var glad for, at jeg lå ned, jeg var bange for, at jeg ellers ville være besvimet. Budskabet var, at far var kommet på hospitalet i København. Det var hjertet, det var galt med, og hans tilstand var alvorlig, idet hans lunger fyldtes med vand.

Jeg fandt ikke noget at sige. Både far og jeg vidste, at det ikke var skik og brug inden for ordenen, at vi kunne rejse hjem og bistå vores forældre, når de var syge. Det havde ellers været let nok sådan rent praktisk – der var bare seks timers togrejse mellem Vadstena og København.

Moder Mechtildis sagde, at jeg skulle tage telefonen og indtelefonere et telegram til far. Det gjorde jeg. Og takket være det telegram døde han ikke helt alene. En sygeplejerske kom ind med det og gav ham det i hånden få minutter inden han udåndede.

Lauge lå selv syg og kunne ikke være til stede.

Da budskabet nåede mig, varede det flere timer, inden jeg begyndte at græde. Det var midt i vesperen, da jeg kom til at tænke på, at døden fik lov til at ødelægge også hans dejlige øjne.

Heller ikke ved fars begravelse kunne jeg være til stede. Jeg stod ved den lejlighed og var ved at vise en gruppe svenske turister vores kapel. »Och hur är det, Syster – får Ni ibland lov att resa hem och besöka Er familj?« spurgte en herre mig. Jeg så på mit ur og svarede: »Just nu håller dom på att begrava min far. Kanske det kan vara ett tillräckligt svar på Er fråga.«

Jeg havde svært ved at holde mine tanker hos turisterne – de ville hele tiden være hos min bror, som kun var tyve år gammel og stod alene med at ordne boet. Og hvordan skulle det nu gå med hans uddan-

Søster Abraham i færd med at male en ikon.

nelse? Han læste til civilingeniør – kunne han fortsætte? Heldigvis var moster Martha trådt til og havde hjulpet ham med de umiddelbare behov. Og hun skaffede ham også et arbejde.

Jeg har ingen person at bebrejde. Men jeg er aldrig holdt op med at harmes over den behandling, som far – og Gud alene ved – hvor mange andre stakkels forældre fik af det kirkelige etablissement, der skyldte dem så meget, siden de havde givet det deres egne børn.

Men det daglige liv i klosteret fortsatte...

Ja til jødisk mission

Jødernes mission

Almindeligvis siges det, at jødedommen ikke driver mission. Langt på vej er det rigtigt i dag. Og alligevel ikke helt rigtigt. Med jødisk mission menes her ikke »jødemission«, men at jøder driver mission blandt med-jøder og ikke-jøder.

Først kan det konstateres, at der er nogle jøder i dag, der driver en slags »indre mission«, altså jøder, der driver mission blandt med-jøder. Til dem hører Habad-bevægelsen, af hvilke en del mener, at rabbi Schneerson, der døde i 1994, er Messias, hvilket vil vise sig – hævder de – når han engang i fremtiden oprejses fra de døde. Habad-bevægelsen har deres »Torah-tanks« ude i sekulariserede jødiske områder for at få deres med-jøder til at opfylde de minimumskrav, som de mener, der må stilles til jøder. I øvrigt mener Habad-bevægelsen også, at hvis hedninger – os kristne medregnet – opfylder de såkaldte noakitiske

bud (bud som kan føres tilbage til Noa), ville det fremskynde Messias' komme.

Men hermed er ikke alt sagt.

Fra tid til anden fremsættes fra jødisk side forslag om en mere aktiv jødisk mission blandt ikke-jøder. I 1978 foreslog således rabbi Alexander Schindler, præsident for Unionen af Amerikanske Hebraiske Menigheder, at man fra jødisk side skulle gå i gang med mission blandt ikke-jøder, dvs. ikke-kirkelige »kristne« amerikanere. Og for en fem-seks år siden foreslog man fra reformjødedommens side i USA, at man målbevidst skulle arbejde for at få ikke-jøder til at konvertere til jødedommen.

Det interessante i denne sammenhæng er, at nogle jøder gik imod disse forslag med den begrundelse, at hvis jøder gik ind i aktiv mission over for ikke-jøder, havde man ikke længere et argument imod kristen mission over for jøder!

Blandt danske jøder – eller blandt danske overrabbinere – synes der at kunne spores forskellige i nuancer vedrørende spørgsmålet om at byde kristne velkomne til den jødiske tro. Den nyindsatte overrabbiner Bent Lexner ser ud til at anlægge en stengere linje end forhenværende overrabbiner Bent Melchior, hvad angår konverteringer (se Israelsmissionens Avis, september 1996, s. 4). Melchior siger, at når man i dag ikke driver mission, skyldes det, »at den kristne kirke på et givet tidspunkt forbød os det.« Melchior har givetvis mere at sige til dette spørgsmål end det, han er citeret for i pågældende interview. For hvis jødedommen i dag skulle indrette sig efter, hvad kristendommen i fortiden forbød dem – kristendommen til skam! – ville jødedommen se helt anderledes ud i dag, end den gør. Det kan ikke være rigtigt, at jødedommen i dag skal være styret af, hvad kristendommen i fortiden forbød den!

Spørgsmålet er igen blevet aktuelt, fordi en af de mest

Habad-bevægelsen driver en slags jødisk »indre mission«.

prominente rabbinere inden for den konservative jødedom i USA, rabbi Harold Schulweis, Los Angeles, nu i utvetydige vendinger har sagt, at jødedommen aktivt bør arbejde for at få ikke-jøder til at omvende sig til jødedommen. Ifølge *Jerusalem Report* (14. november 1996) siger Schulweis bl.a.:

»Jeg vil gerne gøre det klart, at min holdning ikke er opportunistisk. Jeg opfatter ikke konvertitter som en erstatning for jøder, vi har mistet – enten på grund af Holocaust eller assimilation. De mennesker, vi taler om, er åndeligt søgende. Og som

regel er det ikke ønsket om at få en bestemt jødisk ægtemage, der motiverer dem. De tiltrækkes af en tradition, der opmuntrer folk til at stille spørgsmål, en tradition som ikke bebyrder dem med nedarvet skyld (i form af læren om arvesynd), og som værdsetter gerninger og ord, ikke blot blind tro.«

Egentlig kan jeg godt lide rabbi Schulweis' synspunkt. Hvis man nemlig mener noget med det, man tror, må man da også ønske, at andre skal få del i denne tro.

Det gælder såvel jøder som messianske jøder og kristne.

Kai Kjær-Hansen

FAKLEN

Det nye tidsskrift *Faklen*, udsendt af nogle studenter ved Århus Universitet, har været meget omdebatteret i efterårs-månederne. Ikke mindst den artikel, som bærer overskriften »Bibel-forfalskning?« I den artikel forsøger et par studerende at kritisere den nye danske bibeloversættelse af 1992 sønder og sammen.

Det er de i deres gode ret til, selv om de skyder forbi. De synes at have et meget naivt syn på oversættelsesmetoder og intet syn for folkelighed og kirkelighed, når det drejer sig om bibeloversættelse.

Hertil kommer, at de har et overordentligt radikalt syn på forholdet mellem Det Gamle og Det Nye Testamente. Dette kommer klarest frem ved følgende citat: »– der er ikke ét sagligt spor af Jesus Kristus i det Gamle Testamente, og der er så godt som intet konsistent fællestræk mellem den gammeltestamentlige Jahve og den nytestamentlige Gud Fader – og hans Søn – imellem.«

Dette er radikalitet, så det batter. Sagt på menneskesprog: *Faklens* folk mener, at der er to guder, den gammeltestamentlige og den nytestamentlige; og dette burde man som oversættere have vedkendt sig; og dette burde have sat sit præg på oversættelsen. Og efter dette syn kan der overhovedet ikke være tale om, at en bibeloversætter skal holde den mulighed åben, at der i Det Gamle Testamente er profetier om fx den kommende Messias. At de nytestamentlige forfattere forstod det sådan, anfægter dem ikke.

På baggrund af denne radikalitet, kan man være glad over, at det ikke er *Faklens* synspunkter, der ligger til grund for den nye bibeloversættelse.

Særlig nye er *Faklens* radikale synspunkter dog ikke. De er set før i kirkehistorien. Det nye ville være, hvis den kristne kirke gav *Faklens* folk ret.

Det er Abrahams, Isaks og

Jakobs Gud, der er den evige og levende Gud. Han er Jesu – og vor – himmelske fader.

Han gav ved profeterne løfter om sin Salvede. De blev opfyldt i Jesus Kristus.

Derfor fejrer vi jul. Det kan *Faklens* folk ikke gøre i sandhed.

Vi siger: glædelig jul i Jesu navn og takker Israels Gud for, at han i Jesus også er »Gud med os« hedninger.

Kai Kjær-Hansen

Men Herren vil selv give jer et tegn: Se, den unge kvinde skal blive med barn og føde en søn, og hun skal give ham navnet Immanuel (Es 7,14)

Se, jomfruen skal blive med barn og føde en søn, og de skal give ham navnet »Immanuel« – det betyder: Gud med os (Matt 1,23)